مشکل خوزستان کمبود مسؤول دلسوز!

رضا احمدی از اعضای گروه‌های جهادی است که این روزها برای حل مشکلات اهالی خوزستان تلاش می‌کنند. او درباره شرایط خوزستان به ما می‌گوید که بعد از رها کردن آب سد، شرایط آبرسانی به روستاها بهتر شده است.

رضا توضیح می‌دهد که بعد از رهاسازی آب، میزان شوری آب هم پایین‌تر آمد و این باعث شده تا مشکل آبرسانی به چهار پنج روستایی که در محور آبادان با مشکلات آب دست و پنجه نرم می‌کنند، تا حدودی حل شود. او توضیح می‌دهد که با تانکر به اهالی روستا آب می‌رسانند، به جز این اما آنها برای خانواده‌های نیازمند که هنوز تانکر ذخیره‌سازی آب ندارند، تانکرهای هزار لیتری تهیه می‌کنند تا مشکلات آبرسانی به حداقل برسد. احمدی اما مشکل اصلی استانش را این طور عنوان می‌کند: «مردم شهر من با هم یکدل هستند و امکانات هم در حد توان وجود دارد، مسوول دلسوز اما برای رفع مشکلات کم است.»

رضا به توصیه‌های مقام معظم رهبری اشاره می‌کند و می‌گوید که ایشان هم اشاره کردند که مطالبه مردم به حق است و باید مسوولان مشکلات را حل کنند. این جهادگر خوزستانی معتقد است که مشکلات کوتاه‌مدت در خوزستان، با همراهی مردم و رساندن آب به درخانه‌ها حل می‌شود، مشکلات بلندمدت اما با همت مسوولان و نیز با سدهایی که در آبادان در حال احداث است و از ورود آب شور دریا به سیستم آب‌رسانی جلوگیری می‌کند، قابل حل است. او به تصاویری که شبکه‌های خارجی از اغتشاش مردم خوزستان پخش می‌کنند، اشاره می‌کند و توضیح می‌دهد: «مردم به اغتشاشگران اعتنا نمی‌کنند و خواسته بحق خود را از اغتشاشگران جدا کرده‌اند. در حال حاضر خوزستان آرام است و جز چند نفر که مطالبه دیگری دارند، شخص دیگری دست به اعتراض نمی‌زند.»

نخل‌ها از بی آبی می‌سوزند

خالد سلطان دایر که مسوول یک گروه جهادی در منطقه اروندکنار است، خود طعم بی‌آبی را چ شیده است. او ساکن یکی از ۱۵روستایی است که نه آب شرب دارد و نه سیستم لوله‌کشی. با این وجود اما او در مسیر خدمت‌رسانی با دوستان دیگرش همراه شده است. خالد می‌گوید با وجود حضور مسوولان در منطقه، روستاهایی هستند که فقط یک‌ساعت آب دارند. به همین دلیل است که او و دوستانش، با تانکر به روستاها آب می‌رسانند، تانکری که البته با هزینه‌های مردمی تامین شده است.

با این وجود اما مشکلات کشاورزی در مناطق اروندکنار زیاد است. او از کشاورزانی می‌گوید که یک سال تمام زحمت کشیده و به نخل‌هایشان رسیده‌اند اما به دلیل نبود آب این روزها امیدی به برداشت محصول ندارند. خالد می‌گوید: «همه محصولات کشاورزان از بین رفته است.» و به همین دلیل است که رفع مشکلات آبرسانی در استانش را وعده و وعید می‌داند و معتقد است که بسیاری از مسوولانی که این روزها در استانش حضور دارند، مشکلات کشاورزان را نمی‌بینند.

سلطان دایر توضیح می‌دهد که آبرسانی با تانکر راهکاری موقتی است. حل مشکلات آبرسانی خوزستان اما با برنامه‌های بلندمدت قابل حل است و اجرایی شدن طرح غدیر و به کار گرفتن دستگاه‌های آب شیرین‌کن در کانال‌ها می‌تواند مشکلات آبرسانی را حل کند.

او ادامه می‌دهد: یک دستگاه آب شیرین‌کن در منطقه اروندکنار وجود دارد، اما هنوز وارد مدار نشده است.

سلطان دایر امیدوار است با استفاده از این آب‌شیرین کن بسیاری از مشکلات بومیان منطقه حل شود. با وجود تمام مشکلات این جهادگر خوزستانی توضیح می‌دهد که برخی تصاویری که از اعتراضات خوزستان در شبکه‌های خارج از ایران پخش می‌شود، قدیمی و مربوط به اعتراض‌ها به گرانی بنزین است.

ابلاغ برنامه‌های جدید واکسیناسیون

سعید نمکی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در نامه‌ای به روسای دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی سراسر کشور با اشاره به تامین و پشتوانه کافی واکسن ، توسعه مراکز تزریق در سراسر کشور و آمادگی تزریق روزانه بیش از ۵۰۰ هزار دوز واکسن، برنامه‌های جدید برای واکسیناسیون گروه‌های سنی در استان‌های مختلف را ابلاغ کرد. در این نامه آمده است: به دلیل پوشش واکسیناسیون جمعیت بالای ۶۰ سال و در استان‌های جنوبی و جنوب شرقی افراد بالای ۵۰ سال این روند به حد قابل قبولی رسیده و مراجعه به مراکز واکسیناسیون کمترشده است. به این ترتیب باید نسبت به دعوت تمام افراد بالای۶۰ سال که تاکنون مراجعه نکرده و یا در سایت ثبت‌نام ننموده‌اند، اطلاع‌رسانی و اقدام شود. علاوه براین وزیر بهداشت در این نامه تاکید کرده است در صورت پوشش ۷۵ درصدی واکسیناسیون، نوبت‌دهی برای افراد ۵۸ تا۶۰ سال آغاز شود. براساس این نامه در استان‌هایی که گروه سنی هدف ۵۰ سال است نیز باید نسبت به نوبت دهی برای افراد ۴۸ تا۵۰ سال اقدام شود./ایرنا

با بازگشایی سد کرخه و روان شدن آب درمناطق پایین دست، زندگی مردم دامدار خوزستان دوباره رونق گرفته است

عکس: ایرنا

گفت‌وگوی جام جم با مسوول جمعیت امام رضایی‌ها درباره آخرین وضعیت خوزستان پس از بحران آب

سرزمین کارهای برزمین مانده

مریم خباز

جامعه

بعد از چند روز پرتنش خوزستان حالا به سوی آرامش حرکت می‌کند، مثل خوزستانی که همیشه بود؛ صبور و نجیب و متین. این همه‌اش از برکت آب است، از برکت تانکرهای آبی که راهی روستاهای عطشان شده‌اند، یا برکت لوله‌های آب معطل مانده روستاها که قرار است به شبکه سراسری آبرسانی وصل شوند و البته از برکت سرازیر شدن آب از سد کرخه به پایین دست.

خوزستان حالا آرام است ولی معنی این آرامش این نیست که خوزستان مشکل ندارد. اتفاقا این استان پر از مشکل است، پر از چاله و دست‌انداز. از مسوولان دولتی که بعد از بحران آب به خوزستان سفر کرده‌اند اگر بگذریم، این روزها جهادی‌های زیادی خوزستان را محل خدمت خویش کرده‌اند تا چندتایی از این چاله و چوله‌ها را پر کنند. جمعیت امام رضایی‌ها که چهار سال پیش بعد از زلزله سرپل ذهاب ایجاد شد و از آن پس به عنوان تشکلی تخصصی در انواع بحران‌ها ورود کرد یکی از جمعیت‌های تخصصی و مردمی در حوزه مدیریت بحران است که حسین یکتا مسوول آن در گفت‌وگو با جام جم از دست‌اندازهای مزمن خوزستان می‌گوید. او البته ناامید نبوده و معتقد است اگر عزم و همتی باشد خوزستان می‌تواند فخر ایران شود البته اگر بحران فعلا آرام شده آب، بار دیگر به فراموشی سپرده نشود.

جمعیت امام رضایی‌ها از ابتدای شروع بحران آب در خوزستان در این استان حضور داشت، پس می‌توانید راوی خوبی برای آنچه در خوزستان گذشته است، باشید. بحران بی‌آبی در این استان به چه علت شکل گرفت و الان که خیلی‌ها پای کار آمده‌اند آیا اوضاع بهتر شده است؟

کاهش نزولات آسمانی و در نتیجه افت حجم آب پشت سدها به علاوه گرمای شدید هوا که امسال بیش از سال‌های گذشته است، همچنین کشاورزی وسیع در جلگه خوزستان که آب زیادی مصرف می‌کند، ازجمله کشت محصولاتی همچون برنج که آب‌بر است، همه در کنار هم باعث شدند تا بحران آب در خوزستان شکل بگیرد. کمبود آب در خوزستان باعث شد تا تالاب‌ها و رودها خشک شود و فعالیت‌هایی همچون ماهیگیری و دامپروری به‌شدت ضربه بخورد، همچنین فعالیت‌های صنعتی نیز درگیر کم‌آبی شود و تامین آب شرب مردم نیز محدود شود.

بخشی از این کم‌آبی خودش را در آب شرب روستاهای دور و نزدیک نشان داد و بخش بزرگی از آن خودش را در کشاورزی. در این میان در بخشی از استان نیز مشکلات زیرساختی مزید بر علت شد و رساندن آب به بسیاری از روستاها و مناطق به علت نبود لوله‌کشی معطل ماند.

با این که بی‌آبی در سراسر خوزستان وجود دارد اما ظاهرا مشکلات در دشت آزادگان جدی‌تر است.

بله، همین‌طور است. در دشت‌آزادگان یعنی در حمیدیه، سوسنگرد، دهلاویه، بستان و هویزه بی‌آبی هم بر کشاورزی اثرات نامطلوب گذاشته و هم بر دامداری و تامین آب شرب که ناشی از دو مساله است: اول کاهش نزولات آسمانی و کاهش سطح مخزن سدها و دوم ضعف در زیرساخت‌ها، طراحی‌ها و مدیریت‌ها و نبود نظام دقیق توزیع آب و بهره‌برداری اصولی از منابع آب.

آیا مشکل آب در همه بخش‌های خوزستان و ازجمله در دشت‌آزادگان به یک اندازه جدی و بغرنج است یا بین مناطق مختلف تفاوت‌هایی وجود دارد؟

کلا در خوزستان ۷۲۰ روستا مشکل کمبود آب دارند که قرار است با کمک‌های ستاد اجرایی فرمان امام، بنیاد مستضعفان و دستگاه‌های دولتی مشکلات این روستاها به سرعت حل شود. در دشت‌آزادگان هم این‌طور نیست که همه روستاها مشکلات حاد داشته و گرفتار بحران باشند. برای همین ما در حال شناسایی تک‌تک روستاها و تحلیل وضعیت و سطح‌بندی مشکلات هستیم تا با کمک تعداد زیادی از خیریه‌ها و خیران که در منطقه حضور دارند، باری را به منزل برسانیم.

این همه خیریه که در خوزستان فعالند موازی‌کاری نمی‌کنند؟

آنقدر کار بر زمین مانده در خوزستان وجود دارد که اگر همه با هم کار کنیم باز کار برای انجام وجود دارد. با این که فراوانی گروه‌های جهادی و خیریه‌ها در منطقه زیاد است اما به‌دلیل همدلی و اتحادی که میان‌شان وجود دارد هرگز جلوی دست و پای هم نیستند.

برای حل ضربتی بحران آب در خوزستان چه اقداماتی در حال انجام است؟

اکنون در خوزستان بخشی از کار را حاکمیت، دولت، دستگاه‌ها و نهادها به‌عهده گرفته‌اند و بخشی از کار را گروه‌های جهادی، خیریه‌ها، سازمان‌های مردم‌نهاد و آتش به اختیارها. ما به‌عنوان جمعیت امام‌رضایی‌ها به همراه بخش‌های دولتی و حاکمیتی در حال شناسایی دقیق مشکلات و ارائه راهکار برای حل آنها هستیم. مثلا یک جا نتیجه بررسی‌های ما این شده که باید با استفاده از تانکرهای هزار لیتری آب را به‌سرعت به خانه‌های مردم برسانیم، یک جا نتیجه این شده که برای نجات گاومیش‌ها باید حوضچه‌های آب ایجاد کنیم و در جای دیگر نتیجه این شده که چون روستا لوله‌کشی آب دارد باید هرچه سریع‌تر این لوله‌ها را به شبکه آبرسانی استان وصل کنیم. در واقع سعی گروه‌های جهادی این است که وسط کلی غم و غصه، حالی خوب برای مردم ایجاد کنند.

وقتی وارد خوزستان شدید، مردم آنجا چه حال و وضعی داشتند؟

مردم خوزستان خونگرم و شریف و نجیب‌اند و مرزداران پای کار انقلاب هستند که نگاه‌شان به انقلاب اسلامی ریشه‌ای است و دنبال امنیت پایدار هستند. انسان وقتی میان این مردم می‌آید خودش را مدیون می‌بیند چون وارد دیار پرغصه‌ای می‌شود که زیرش نفت است و رویش نخل و میانش نهر، ولی از این همه فقر رنج می‌برد. این مردم سال‌های سال است که صبر کرده‌اند و باز هم تحمل می‌کنند و اگر هم امروز صدای تعدادی از آنها بلند شده به دلیل این است که بی‌آبی، زندگی‌شان را تهدید کرده. امروز همه کسانی که در خوزستان در حال خدمت‌رسانی هستند حس خوب انجام دین دارند.

حال خود مردم چطور است؟

همین‌که شما مصاحبه می‌کنید، ما به آنها خسته نباشید می‌گوییم. خیران هر کاری که از دستشان برمی‌آید انجام می‌دهند و یک طلبه لباس روحانیت خود را درمی‌آورد تا به مردم خدمت کند یا فلان دستگاه و نهاد امکانات‌شان را پای‌کار می‌آورند و همه باعث دلگرمی و آرامش مردم منطقه شده است. البته این کارها باید خیلی جلوتر انجام می‌شد.

دیروز هم بیانات رهبر معظم انقلاب ناظر بر همین نکته بود، این که خیلی از کارها باید زودتر از اینها انجام می‌شد تا کار در خوزستان به اینجا نمی‌کشید. به نظر شما عمده کارهای عقب‌افتاده در خوزستان چیست؟

خوزستان استانی غنی است، پر از کارخانه، پتروشیمی، فولاد، نفت، خرما، رودخانه، مرز دریایی، بندر، نیشکر و... پس باید نظام توزیع عادلانه ثروت و امکانات برای مردم این استان فراهم شود و نظام خردمندانه توزیع آب و دسترسی به زیرساخت‌هایی همچون راه و بهداشت و هر آنچه باعث لذتبخش شدن زندگی می‌شود در این استان تأمین شود.

اگر اوضاع خوزستان به وضعیت امروز رسیده به نظرتان کدام بخش‌ها کم‌کاری کرده‌اند؟

وقتی یک استان از زوایای مختلف مشکل دارد، یعنی آدم‌های مختلف در مسؤولیت‌ها و زمان‌های مختلف مقصرند. برای همین است که معتقدیم اداره امور خوزستان نیاز به یک نقشه راه درست و مدیران انقلابی، متخصص و پای‌کار دارد تا همه کاستی‌ها را در همه ابعاد جبران کنند. الآن اگر بخواهیم در این آب‌انبار شلوغ مقصر را پیدا کنیم شاید نتوانیم از شخص، دولت یا برنامه‌ای خاص نام ببریم ولی واضح است خوزستان به خاطر منابع عظیمش از یک‌سو و عقب‌افتادگی تاریخی و طمع دشمنان از سوی دیگر نیاز به تفکر ماندگار مدیریتی دارد که هر مدیری که روی کار آمد همان نگاه و روش را دنبال کند.

به نظرتان در کوتاه‌مدت و بلندمدت چه اقداماتی باید در اولویت قرار بگیرد؟

در کوتاه‌مدت نیازهای معیشتی، اشتغال، آب شرب بهداشتی و تأمین آب موردنیاز کشاورزی و دامداری باید در دستور کار قرار بگیرد. در بلندمدت نیز ایجاد زیرساخت‌های لازم برای به حداقل رساندن هدررفت آب، استفاده حداکثری از منابع آب و توسعه زیرساخت‌های صادراتی و گمرکی و بندری باید در اولویت باشد. همچنین زمینه‌ای ایجاد شود تا همه صنایعی که از ظرفیت‌های خوزستان برای تولید پول استفاده می‌کنند، بخشی از سود خود را سالانه به توسعه این استان اختصاص دهند. اگر این‌طور شود با یک حرکت سریع و فوری خوزستان می‌تواند نفس بکشد.

فکر می‌کنید حال خوزستان در عرض چند سال می‌تواند بهتر شود. منظورم این است که عمر یک دولت کفاف می‌دهد؟

شاید نشود عدد دقیقی گفت اما اگر یک مدیریت جامع و تخصصی با تفکر جهادی و تعدادی نیروی انسانی پای‌کار و همدل و همراه پیدا شود شاید در عرض هشت سال بشود مسائل ۴۲ ساله خوزستان را حل کرد.

تصویری که رسانه‌های خارجی در این چند روز از اوضاع خوزستان ترسیم کردند، یک فاجعه تمام‌عیار بود. آنها طوری نشان می‌دهند که انگار مشکلات خوزستان هیچ‌گاه حل نخواهد شد. این تصویر چقدر واقعی است؟

اولا کار دشمن بزرگ‌نمایی، عملیات روانی و از کاه کوه‌ساختن است. آنها کارشان این بود که درد و غم و غصه‌ای را تبدیل به اغتشاش کنند و از صدای اعتراض بحق مردم صدای تیر و تفنگ بلند کنند. درواقع آنها کوشیدند یک اتفاق اجتماعی را با عملیات روانی به یک مسأله امنیتی تبدیل کنند برای همین همه رسانه‌های بیگانه دست‌به‌دست هم دادند تا غم و غصه خوزستان را به قصه‌های عجیب‌وغریب تبدیل کنند. اگر بگویند اوضاع خوزستان بهتر نخواهد شد نیز ناشی از همین عملیات روانی است. اکنون‌که آب به مناطق بی‌آب وارد شده، مردم و عشایر توجیه شدند و اوضاع آرام است و هرچه می‌کوشند مردم را تحریک کنند، نمی‌توانند.

در کوتاه‌مدت نیازهای معیشتی، اشتغال، آب شرب بهداشتی و تأمین آب موردنیاز کشاورزی و دامداری باید در دستور کار قرار بگیرد. در بلندمدت نیز ایجاد زیرساخت‌های لازم برای به حداقل رساندن هدررفت آب، استفاده حداکثری از منابع آب و توسعه زیرساخت‌های صادراتی و گمرکی و بندری باید در اولویت باشد

مدیریت آب اولویت مدیران باشد

برای رحمان حمید، مسوول گروه جهادی که در شهرستان باوی فعالیت می‌کند، مشکلات آب‌رسانی استانش، خوزستان به دو بخش تقسیم می‌شود. او می‌گوید برخی از روستاها سیستم لوله‌کشی آب دارند، اما تنها در زمستان‌ها که بارندگی بیشتر است، آب در این لوله‌ها جریان دارد.

در تابستان‌های گرم اما اهالی از نعمت آب محروم‌اند و این تانکرهای آبرسانی است که به روستاها فرستاده می‌شود. بعضی از روستاها اما هیچ وقت لوله‌کشی آب را به خود ندیده‌اند؛ روستاهایی که همیشه لنگ تانکرهای آب‌هستند.

حمید می‌گوید که ۸۰ درصد استان پهناور خوزستان با همین دو مشکل دست و پنجه نرم می‌کند. با همه این مشکلات، تنها کاری که در حال حاضر رحمان و دوستانش انجام دادند، فرستادن تانکرهایی پر از آب شرب به در خانه‌هاست. او البته خبر می‌دهد که تفاهم‌نامه‌ای با آبفای استان امضا کرده‌اند تا لوله‌کشی به روستاها را شروع کنند. با این وجود اما او روند کمک‌رسانی را کند و پیشرفت کار را تنها ۵درصد می‌داند. رحمان توضیح می‌دهد که با باز شدن دریچه سد باید برنامه‌ریزی مناسب صورت بگیرد تا مشکلات شهروندان به‌درستی برطرف شود. به همین دلیل است که او مدیریت آب را تنها راه‌حل مشکلات خوزستان می‌داند. رحمان تاکید می‌کند در کوتاه مدت می‌توان به اجرایی شدن طرح‌های نیمه‌کاره آبرسانی و به کار گرفتن پمپ‌های فشار قوی در مناطق روستایی پرداخت. او اما راه‌حل‌های بلندمدتی هم دارد؛ راه‌حل‌هایی که مدیریت کلان آب در وزارت نیرو و نیز در بخش سدهای استان را می‌طلبد و باید با مدیریت یکپارچه و در پایتخت انجام شود.

از بی‌آبی در سیستان تا بی‌آبی در خوزستان

جامعه+

جمعیت امام رضایی‌ها قبل از این‌که وارد خوزستان شود به علت مسأله کرونا و کم‌آبی در سیستان و بلوچستان مستقر بود. شما که هر دو فضا را تجربه کرده‌اید، بگویید چرا بی‌آبی در سیستان و بلوچستان این تبعات را ندارد که در خوزستان هست؟

در سیستان و بلوچستان مردم سال‌هاست با خشکی هامون و هیرمند و بی‌آبی دست به گریبان‌اند و مشکل آب برای آنها یک رنج مزمن است. بنابراین مردم گرچه در حال سوختن و ساختن هستند ولی چون این اتفاق به‌تدریج رخ‌داده آنها کم‌کم به آن خو گرفته‌اند و مسؤولان هم در حال حل مشکلات هستند.

اما در خوزستان همه‌چیز یکباره تغییر کرد و کشاورزی و دامداری و زندگی مردم ناگهان به دلیل کم‌آبی متوقف شد. پس طبیعی است وقتی یک شوک وارد می‌آید، صدای اعتراض هم بلند می‌شود.